

Lähetäjä:
Vastaanottaja: [jätelautakunta](#)
Aihe: Mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä
Päivämäärä: torstai 26. kesäkuuta 2025 10:31:19

Asun omakotitalossa haja-asutusalueella ja kiinteistöllä on 5 m³:n umpisäiliö. Asun talossa yksin, mutta asumisesta syntyvän lietejätteen määrä vaihtelee eri ajankohtina riippuen matkoista, vieraiden määrästä yms. Nykyinen järjestelmä toimii erittäin joustavasti ja säiliö on tyhjennetty tarpeen mukaan 4-6 kertaa vuodessa. Tyhjennys onnistuu poikkeuksetta viimeistään muutaman päivän sisällä tilauksesta. Minulla ei ole mitään syytä epäillä, että säiliön tyhjentäjä (x) ei toimisi kaikkien säännösten mukaisesti.

Minusta on erittäin tärkeää, että jätehuolto toimii, ja ihmiset ottavat toiminnassaan huomioon ympäristönäkökohdat. Jotta tämä toteutuu mahdollisimman hyvin, tulisi jätehuollon rakenteiden olla mieluummin asiakaslähtöiset kuin byrokraattisten järjestelmien ehdoilla toimivat.

Luin selvityksen, eikä se vakuuttanut minua siitä, että se antaa nykytilanteesta oikean kuvan; että lähes puolet kiinteistöistä jättäisi noudattamatta säännöksiä ja hävittäisi lietejätteensä ympäristöön. Varsinkaan minua ei vakuuttanut tehty johtopäätös, että ratkaisu tilanteeseen olisi siirtyminen kunnalliseen järjestelmään. Vaikuttaa erikoiselta, että vaihtoehtoja valvonnan tehostamiseksi ja erityisesti SIIRTO-järjestelmän toiminnallisuuksien kehittämiseksi nykyisen toimintamallin alla ei ole selvitetty.

Pidän todella huonona vaihtoehtona sitä, että lietesäiliön tyhjennykseen tulee (esim. kiinteistön asukasmäärään tms) perustuva laskennallinen tyhjennysväli, jonka mukaisesti säiliö tyhjenetään riippumatta siitä, onko tyhjennykselle tarvetta vai ei. Tämä toki on järjestelmän hallinnoinnin kannalta yksinkertainen ratkaisu, mutta ei erityisen tarkoituksenmukainen. Vajaiden säiliöiden tyhjennykset erityisesti haja-asutusalueilla yleisine pitkine kuljetusmatkoineen kuormittavat ympäristöä turhaan. Paikallisten, usein pienten yritysten näkökulmasta kilpailutus johtaa helposti siihen, että niiden on vaikea kilpailla suurten yritysten kanssa. Kiinteistönomistajalle kunnallinen järjestelmä todennäköisesti tulisi myös nykyistä kalliimmaksi.

Ystävällisin terveisin

n.n.

Lepaa

Hämeenlinnan

jätelautakunta

Wetterhoffinkatu 2

13100 HÄMEENLINNA

LIETTEIDEN KULJETUSJÄRJESTELMÄN SELVITYS JA MIELIPIDE ASIASTA

Vastustamme lietteiden kuljetusjärjestelmän siirtymistä kunnalliseksi palveluksi. Omistamme Hattulassa maaseudulla omakotitalon, jossa 5 kuution lokasäiliö.

Sen asiallisen tyhjennyksen n 2 kk välein hoitaa paikallinen yrittäjä. Yhteistyö on saumatonta ja hän pääsee lokasäiliön tyhjentämään traktori säiliö yhdistelmällään säännöllisesti omatoimisesti, ettei asiaa tarvitse itse tilailla ja soittaa.

Tämä yrittäjä hoitaa hommansa hyvin, hoitaa velvollisuudet ilmoituksista, saa elantoonsa lisäansioita maanviljelyn lisäksi ja on todellakin satsannut kalustoonsa jne.

Nyt meiltä lokasäiliön omistajilta yritetään vielä itsemääräämisoikeus siihen, kuka jatkossa saa säiliön tyhjentää.

Miksi meitä asiansa hoitavia nyt yritetään rangaista? Meillä on suurperhe ja aivan tarpeeksi arjen pyörittämisessä muistamista. Mitäpä jos et muista ajoissa tilata säiliön tyhjentämistä, miten lapsiperhe arkea pyörittävänä sen muistan ja sitten jos säiliö yllättäen täyttyy eikä tyhjennys onnistu esim. viikonloppuna niin mihin sitten tarpeemme toimitamme. Toki voihan olla, että kehitetään päivystysluontoinen lietesäiliötyhjennys lisäkuluineen, mutta kuka pystyy niitä laskuja sitten maksamaan, kun on nähty, että kaikki kunnallistetut toimet maksavat, kallistuvat ja nyt jo monelle asumiskustannukset alkavat tuottamaan maksuvaikeuksia? Mennäänkö tässäkin ojasta allikkoon ja muka hyvä ajatus tästä asiasta kääntyykin kohta siihen, että puuvessat palaavat, jäte kärrätään pelloille, pihaan tai vesistöihin.

Nyt yritetään romuttaa hyvä toimiva järjestelmä, asukkaiden itsemääräämisoikeus, valinta siihen, kuka säiliön saa tyhjentää. Eikö olisi helpompaa ottaa yhteyttä niihin, jotka järjestelmänne mukaan eivät asiaa hoida, uhkasakko tms. niille jotka jättävät asian hoitamatta.

Asia pitää selvittää perusteellisesti ennen kuin lähdetään asiaa muuttamaan.

Vastustamme asiaa ja pyydämme sen käsittelyä ja selvittelyä perusteellisesti.

Lähetäjä:
Vastaanottaja: [jätelautekunta](#)
Aihe: Likakaivon tyhjennys
Päivämäärä: perjantai 27. kesäkuuta 2025 08:09:56

Hei ! Yhteydenotto koskien likakaivojen tyhjennyksen siirtymistä yhdelle firmalle.Vastustamme ehdottomasti .Tämä kaataisi yrityksiä ja polkee kansalaisten oikeuksia. Meillä on koira ja aidattu piha joten joudutaan aina erikseen sopimaan milloin voi tulla. Olisin todella onnellinen jos tässä tehtäisiin järkevä ihmisten oikeudet huomioon ottavat päätös.Ystävällisin terveisin n.n.

Lähetäjä:
Vastaanottaja: [jätelautakunta](#)
Aihe: lietteiden kuljetusjärjestelmä
Päivämäärä: perjantai 27. kesäkuuta 2025 08:17:07

Arvoisa jätelautakunta,

lietteiden kuljetusjärjestelmän osalta toivon edelleen, että saan itse valita kuka vapaa-ajanasuntoni lietteet tyhjentää, suosin paikallista yrittäjää ja saan palvelun silloin kun itse haluan.

Ystävällisin terveisin

n.n. Kouvola

LAUSUNTO

2025-06-18

Jätelautakunta Kolmenkierto

Viite: Jätelautakunta Kolmenkierto – Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmäselvitys (2.5.2025)

Asumisessa syntyvien lietteiden kuljetusjärjestelmäselvitys

Hämeenlinnan elinkeinopoliittinen neuvottelukunta (Hämeenlinnan, Hauhon, Kalvolan, Lammin, Tuulosen ja Rengon Yrittäjät, MTK Häme, Hämeenlinnan seudun Yrittäjänaiset) käyttää asianosaisena oikeuttaan esittää näkemyksensä yllä mainitusta selvityksestä ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Lausunto perustuu jätelain vaatimuksiin, selvityksen havaintoihin sekä alueellisen yritystoiminnan edellytysten ylläpitämisen ja kehittämisen näkökulmiin.

Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta katsoo, että selvitys ei anna puutteidensa vuoksi perusteita kuljetusjärjestelmän muuttamiseen eikä luotettavasti osoita, että nykyinen järjestelmä ei täyttäisi jätelain (646/2011) 35 §:n 2 momentti ja 37 § määrittelemiä edellytyksiä. Yrittäjäjärjestöt ovat valmiita tekemään yhteistyötä jätehuoltoviranomaisen kanssa puutteiden korjaamiseksi.

Keskeisimpinä perusteluina ovat:

1. Kuljetuspalvelujen kattavuus ja luotettavuus toteutuu Jätelautakunta Kolmenkierron alueella kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Laskuerittelyiden puute tulee korjata rekisteriin hyväksyttyjä yrittäjiä opastaen ja velvoittaen.
2. Selvityksessä kiinteistöjen tyhjennystiedot on saatu SIIRTO-rekisteriin kertyneistä tiedoista, jotka selvityskin on todennut puutteelliseksi. Vapaa-ajan asuntojen tiedot on arvioitu Mökkibarometri 2021- kyselyn (otospohjainen vastausprosentti on ollut n. 21 %) tuloksien perusteella. Kyselyn mukaan vapaa-ajan asuntojen varustetaso (suihku 31 %, pyykinpesukone 31 %, astianpesukone 20 %, vesivessa 23 %) viittaa niiden osalta vähäiseen tyhjennystarpeeseen. Puutteellisten rekisteri- ja kyselytietojen perusteella on laadittu arviolaskelmat alueen jätemääristä, joita verrataan puutteellisen SIIRTO-rekisterin tyhjennystietoihin. Näin ollen selvityksen perusteella ei voida tehdä luotettavia johtopäätöksiä nykyisen järjestelmän muutostarpeesta esitetyllä tavalla. Jätehuollon yleisen toimivuuden ei voida katsoa olevan uhattuna tai terveydelle ja ympäristölle aiheutuneen haittoja ennen kuin selvityksen lähtötiedot on saatu oikaistua. Sen sijaan nykyinen järjestelmä turvaa ja edistää alueellisen elinvoiman ja -keinojen kehitystä.
3. Siirtyminen kunnan järjestämään lietekuljetukseen ei sellaisenaan korjaisi havaittuja puutteita, ellei samalla kiinteistökohtaisesti selvitetäsi lietekaivojen määrää, sijaintia ja hallintaa sekä SIIRTO-rekisterin käyttöön liittyviä ongelmia. Näiden tietojen hankinnan ja ylläpidon avulla lain edellytykset voidaan täyttää luotettavasti myös nykyisessä järjestelmässä.

Kolmenkierron toimialueella kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on siis edelleen tarkoituksenmukaisin ja tehokkain järjestelmä kaikkien osapuolten kannalta.

1. Asianosaisuus ja lainsäädännön vaatimukset

Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta on alueen yrittäjien ja kaupungin yhteinen ja virallinen elinkeino- ja elinvoimapolitiittinen yhteistyö- ja kuulemiselin. Edustamme jäsenyhteisöjemme kautta yksityisiä jätehuoltoalan yrityksiä Kolmenkierron jätelautakunnan alueella, mukaan lukien saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetuspalveluja tarjoavat toimijat. Näin ollen Hämeenlinnan elinkeinopoliittinen neuvottelukunta on asianosainen asiassa, ja lausunto on otettava huomioon asian valmistelussa ja päätöksenteossa, kuten hallintolain (434/2003) 41 §:ssä todetaan.

2. Arvio nykyisen järjestelmän toteutumisesta

Jätelain (646/2011) 35 §:n 2 momentti ja 37 § määrittelevät edellytykset, joiden perusteella kunnassa voidaan päättää kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta.

- a. Edellytys 1: Alueella on tarjolla jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Selvityksen perusteella lietteenkuljetuspalveluja on Kolmenkierron alueella saatavilla kattavasti. Alueella toimii useita yrityksiä, ja asiakastytyväisyysskyselyn mukaan valtaosa kiinteistön haltijoista on saanut palvelua haluamanaan ajankohtana. Hintatason ja palvelun laadun vaihtelua asukkailta laskutetuissa määrissä voidaan pitää normaalina, kuten selvityksessä todetaan ja kilpailu pitää hinnat kohtuullisina ja palvelun joustavana.

Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta pitää selvityksen mukaisesti tärkeänä, että asukkaan laskussa on aina eriteltynä jätevedenpuhdistamolle toimitetun lietteen vastaanottomaksu.

Syrjimättömyyteen ja laskutuksen läpinäkyvyyteen liittyvät huomiot ovat elinkeinopoliittisen neuvottelukunnan näkemyksen mukaan ratkaistavissa viranomaisohjeistuksella ilman järjestelmän muutosta.

- b. Edellytys 2: Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Arvio lietekuljetusten heikosta toteutumisasteesta perustuu SIIRTO-rekisterin merkintätietojen luotettavuuteen, joka selvityksessä on todettu puutteelliseksi. Kun jäte noudetaan kotitaloudesta, jätteen kuljettajan on laadittava siirtoasiakirja sekä huolehdittava asiakirjan antamisesta vastaanottajalle. Jätehuoltolaki 121 § (15.7.2021/714). Näin ollen selvityksessä jää avoimeksi, onko kyse kiinteistön haltijan laiminlyönnistä tilata tyhjennys vai kuljettajan puutteellisesta tietojen kirjaamisesta SIIRTO-rekisteriin. Jätehuoltolaki 121 b § (22.6.2022/494)

Tästä syystä johtopäätös lietekaivojen tyhjennysasteesta ei ole, ilman kiinteistökohtaista tarkastusta, luotettava. Lain mukaan kiinteistön haltijan on täytettävä tyhjennysvelvoite, mutta palveluntuottajan velvoitteena on raportoida tyhjennys SIIRTO-järjestelmään. Ongelmaksi muodostuvat palveluntuottajan raportointivelvoite viranomaiseen nähden tai kiinteistön haltijan tyhjennysvelvoitteen täytyminen.

Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta kantaa viranomaisen lailla huolta ympäristö- ja terveysriskeistä. Epätietoisuus tästä uhkakuvasta johtuu rekisteritietojen puutteellisuudesta ja ennen kaikkea SIIRTO-rekisterin puutteellisesta käytöstä. Sitä voidaan tehostaa toimittamalla hyväksytyjen (ELY: n jätehuoltorekisteri) yritysten tiedot kiinteistön haltijoille velvoittaen heitä käyttämään ao. yritysten palveluja. Lisäksi näiden yritysten neuvontaa SIIRTO-rekisterin käytössä on lisättävä. Tässä toiminnassa voivat yrittäjäjärjestöt tehdä yhteistyötä jätehuoltoviranomaisten kanssa.

Elinkeinopoliittinen neuvottelukunnan näkemyksen mukaan puutteet ovat korjattavissa nykyisen järjestelmän puitteissa.

3. Vaikutusten kokonaisarviointi

Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta katsoo, että nykyinen järjestelmä on, tilaus- ja siirtotietojen varmistamisen myötä, kokonaisvaikutuksiltaan myönteinen:

1. Kotitaloudet voivat kilpailuttaa palveluntarjoajia ja saada joustavaa, henkilökohtaista palvelua.
2. Yrityksillä on mahdollisuus toimia vapailla markkinoilla, mikä tukee työllisyyttä ja aluetaloutta.
3. Viranomaisresurssit voidaan keskittää ohjaukseen ja valvontaan, eikä hallinnollinen työtaakka kasva kuten kunnallisessa mallissa.

Elinkeinopoliittinen neuvottelukunnan näkemyksen mukaan on kohtuutonta, että yritysten toimintaa rajoitettaisiin sen vuoksi, että osa kiinteistön haltijoista ja/tai kuljettajista laiminlyö velvoitteensa. Oikeasuhteinen ratkaisu on puutteiden korjaaminen sekä valvonnan ja neuvonnan tehostaminen, ei kuljetusjärjestelmän muuttaminen.

a. Kehittämisehdotukset

Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta esittää seuraavat toimenpiteet järjestelmän toimivuuden parantamiseksi:

1. SIIRTO-rekisterin tietojen aktiivinen seuranta ja selvityspyyntöjen lähettäminen kiinteistönhaltijoille, joilta tyhjennystiedot puuttuvat.
2. SIIRTO-rekisterin käytön koulutus ja ohjeistus raportoinnista kuljetusyrityksille ja raportointivelvoitteen valvonta.
3. Valvonnan kohdistaminen ensisijaisesti kiinteistöihin, jotka eivät tilaa tyhjennyksiä vrt. kompostitarkastus
4. Kiinteistön haltijoiden neuvonta velvoitteista, tyhjennysväleistä ja luvallisista yrittäjistä;
5. Jätehuoltomääräysten tarkistaminen valvonnan tueksi;
6. Seurantamittareiden käyttöönotto (esim. tyhjennysaste, asiakastyytyväisyys);
7. Valvontaresurssien suuntaaminen korkean riskin kohteisiin.

Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta on valmis osallistumaan yhteistyöhön viranomaisten kanssa käytäntöjen kehittämiseksi. Korjauksilla voidaan saavuttaa järjestelmän tavoitteet ilman tarvetta kilpailun rajoittamiseen tai markkinoiden keskittämiseen.

4. Yhteenveto

Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta katsoo, että Kolmenkierron alueella nykyinen kiinteistön haltijan järjestämä kotitalouksien lietekuljetusjärjestelmä täyttää jätelain edellytykset, kun tietojärjestelmän puutteiden korjaamisen ja käytön paranemisen jälkeen valvontaa voidaan kohdistaa ja kehittää.

Selvityksen esiin nostamat ongelmat liittyvät tietopuutteiden vuoksi toimeenpanoon ja siten resurssien niukkuuteen, eivät järjestelmän rakenteeseen. Pelkkä kunnan järjestämään kuljetukseen siirtyminen ei poistaisi näitä perussyitä, mutta heikentäisi kilpailua, nostaisi hallinnollisia kustannuksia ja heikentäisi paikallisten yritysten toimintaedellytyksiä.

Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta korostaa, että tehokas ja vastuullinen jätehuolto voidaan toteuttaa myös monituottajamallissa, kunhan viranomaisvalvonta on mahdollista toteuttaa tehokkaana ja markkinoita yhteistyössä kehittäen.

Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta on valmis tukemaan jätelautakunta Kolmenkiertoa asiassa.

Hämeenlinnassa 27. päivänä kesäkuuta 2025

Hämeenlinnan elinkeinopoliittinen neuvottelukunta

Martti J. Kangas

puheenjohtaja

0400 504445

27.6.2025

Veikko Lehti Oy:n mielipide Kolmenkierron alueen saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä 2.5.2025

Sisällys

1.	Johdanto.....	3
2.	Säädösten vaatimukset kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle	4
2.1	Jätelaki (646/2011).....	4
2.2	Kolmenkierron alueen jätehuoltomääräykset saostus- ja umpisäiliöitä koskien (1.5.2022 alkaen).....	4
2.3	Hallinto-oikeuden päätöksen huomioiminen	4
3.	Selvitys perustuu väärin/puutteellisiin lähtöoletuksiin	5
3.1	SIIRTO-rekisteri.....	5
3.2	Tyhjennystiedot on poimittu rekisteristä väärin perustein.....	5
3.3	Umpisäiliöiden jätehuoltomääräysten mukainen tyhjennysväli on tarvittaessa, ei kerran vuodessa	6
3.4	Selvitys sisältää väittämiä, joiden todenperäisyydestä ei ole näyttöä	7
3.5	Jätehuoltoyrityksille suunnatut kysymykset ovat olleet johdattelevia	7
3.6	Mielipiteiden jättöajasta ei ole tiedotettu riittävästi	9
3.7	Selvityksen uutisointi ei ole neutraalia ja puolueetonta viranomaistoimintaa	9
4.	Selvityksen johtopäätökset ovat väärä tai niille ei ole perusteita	10
5.	Selvitys kertoo ennen kaikkea viranomaisvastuun laiminlyönnistä	12

VEIKKO LEHTI OY

Kuninkaanlahdenkatu 14, 28100 Pori

veikkolehti@veikkolehti.fi, veikkolehti.fi

Y-tunnus: 1460563-3

27.6.2025

6.	Kiinteistöittäisen sopimisen hyödyt asukkaalle ja kunnalle.....	12
7.	Yhteenveto	13

27.6.2025

1. Johdanto

Jätelautakunta Kolmenkierto on varannut asianosaisille ja kuntalaisille mielipiteiden jättöön liittyen Kolmenkierron alueen saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmäselvitykseen, joka toteutettiin kevään 2025 aikana.

Selvityksen perusteella on tarkoitus tehdä päätös kuljetusjärjestelmästä elo-syyskuussa 2025.

Veikko Lehti Oy on koko Kolmenkierron alueella toimiva jätehuoltoyritys, jonka palveluvalikoimaan kuuluvat myös saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjennys- ja kuljetuspalvelut. Veikko Lehti Oy on vastannut keväällä toteutettuun kyselyyn sekä siitä koostettuun selvitykseen.

Selvityksessä on nähty paljon vaivaa ja siinä on pyritty tietojen kattavuuteen. Valitettavasti yhteenvetona on selvää, että selvityksen toteutuksessa ja tulosten esittämisessä on tarkoituksenmukaisesti haettu tuloksia, joiden perusteella toimialueella tulisi siirtyä kunnan järjestämään kuljetukseen nykyisen kiinteistön haltijoiden sopimien tyhjennysten sijasta. Tästä osoittaa mm. Kolmenkierron nettisivujen uutisointi 2.5.2025: "Selvityksen mukaan missään alueen 13 kunnassa ei täyty jätelain 37 §:n vaatimuksia, joten toimialueella tulee siirtyä kunnan järjestämään kuljetukseen." ¹ Käytännössä muuta tulosta ei siis ole selvityksestä haluttu saada ja se valitettavasti näkyy tulosten esittämisessä koko selvityksen osalta.

Käytännössä selvityksen johtopäätös on väärä tai kyseiseen johtopäätökseen ei ainakaan tämän selvityksen perusteella voi yksiselitteisesti, läpinäkyvästi ja perustellusti päätyä.

Ohessa on koottu perusteluja, miksi selvitystä ei voida käyttää ko. päätöksen tukena.

¹ <https://www.kolmenkierto.fi/2025/05/02/kuljetusjarjestelmaselvitys-on-valmis-tulokset-ovat-selvat/> (viitattu 18.6.2025)

27.6.2025

2. Säädösten vaatimukset kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle

2.1 Jätelaki (646/2011)

Jätelaki (646/2011, JL) 37 §: ”Kunta voi päättää, että 32 §:n 1 momentissa tarkoitettussa toiminnassa syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun saostus- ja umpisäiliöljetteen kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa, jos:

- 1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset;
- 2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Jätelaki 35 §: 2 Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

2.2 Kolmenkierron alueen jätehuoltomääräykset saostus- ja umpisäiliöitä koskien (1.5.2022 alkaen)

Saostussäiliöistä, pienpuhdistamojen lietetiloista ja muista vastaavista säiliöistä jätevesiliete on poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Umpisäiliöitä ja niiden täyttymistä sekä täyttymishälyttimen toimintaa on seurattava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Umpisäiliöt on **tyhjennettävä tarvittaessa**.²

2.3 Hallinto-oikeuden päätöksen huomioiminen

Toimialueella tehtiin jo vuonna 2014 jätevesilietteiden kuljetusjärjestelmäpäätös, joka koski sen aikaisia sopimuskuntia. Silloin päätettiin ottaa käyttöön jätelain 37 §:n mukainen kiinteistön

² https://www.kolmenkierto.fi/wp-content/uploads/sites/3/2023/02/jatehuoltomaaraykset-1.5.2022_2.pdf s. 44

27.6.2025

haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Päättösehdotuksena oli jo silloin siirtyä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen, mutta perusteita siihen ei nähty olevan, joten päätös tehtiin vastoin esittelijän päättösehdotusta. Päätöksestä valitettiin hallinto-oikeuteen.

Hallinto-oikeuden päätöksessä korostettiin, että selvityksessä ei ollut otettu huomioon kuntakohtaisia eroja, vaan arvioitu toimialuetta kokonaisuutena. HaO:n päätöksen mukaan jätelain 37 §:n mukaisten edellytysten täyttymistä ei täten tosiasiallisesti voitu arvioida.

Selvityksessä toteutetut kyselyt eivät mahdollistaneet kuntakohtaisten vastausten esittämistä. Näin ollen kuntakohtaisia eroja ei edelleenkään ole huomioitu.

HUOM. Jätelaki mahdollistaa päätösten tekemisen myös kuntakohtaisesti / kuntaosa kohtaisesti.

3. Selvitys perustuu väärin/puutteellisiin lähtöoletuksiin

3.1 SIIRTO-rekisteri

Selvitys perustuu suurelta osin SIIRTO-rekisterin sisältämiin tietoihin, joista selvityksen sivulla 8 todetaan mm., että: "Lisäksi tietojen siirtymisessä rekisteriin on esiintynyt teknisiä haasteita. ... Teknisiä haasteita ja niistä johtuvia tietojen puuttumisia on selvitetty yhdessä sekä kuljetusyrittäjien että SIIRTO-rekisterin tuen kanssa ja tietoja on saatu rekisteriin. Tiedot voivat olla kadoksissa joko teknisen ongelman vuoksi tai tyhjennys voi olla kokonaan tekemättä. Jotta SIIRTO-rekisterissä voidaan olettaa olevan kaikkien tehtyjen kuljetusten tiedot, tulee seurantaa ja neuvontaa tehdä jatkuvasti ja siihen kohdistaa riittävästi resursseja."

SIIRTO-rekisteri ei siis tällä hetkellä **teknisten ongelmien vuoksi** toimi siten, että sieltä voitaisiin saada kattavasti todenmukaista tietoa. Näin ollen on epäoikeudenmukaista väittää tämän perusteella esimerkiksi, että tietoja ei olisi toimitettu rekisteriin tai säiliöitä tyhjennetty.

3.2 Tyhjennystiedot on poimittu rekisteristä väärin perustein

Selvityksessä on otettu huomioon ainoastaan tyhjennykset v. 2023-2024 aikana, vaikka jätehuoltomääräysten luku 8 36 § mukaan umpisäiliöiden tyhjennysväli on tarvittaessa. Pienten

27.6.2025

talouksien sekä vapaa-ajanasuntojen osalta tyhjennysten väli on helposti pidempi kuin kaksi vuotta. Harvaan asutuilla alueilla kotitalouksilla voi lisäksi olla kuivakäymälöitä ja ulkohuusseja käytössä, mikä osaltaan harventaa umpisäiliöiden tyhjennysväliä. Ympäristötehokkuuden kannalta umpisäiliön tyhjentäminen vajaana synnyttää enemmän kuljetuspäästöjä kuin tyhjentäminen tarvittaessa eli säiliön täytyessä. **Selvitys sisältää siis väärän lähtöoletuksen tyhjennysten ajankohtien valinnasta sekä olennaisen väärän väittämän, että jätehuoltomääräysten mukainen tyhjennysväli myös umpisäiliöille olisi kerran vuodessa.**

(Selvityksen s. 11: ”Jätteiden siirtotietojen tarkastelussa otettiin huomioon, että kiinteistöjen lietesäiliöiden tyhjennykset eivät välttämättä tapahdu kalenterivuoden sisällä, joten vertailun aikaikkunaksi määriteltiin kaksi vuotta, vaikka *jätehuoltomääräysten mukaisesti tyhjennys tulisi suorittaa vähintään kerran vuodessa*. SIIRTO-rekisterin tyhjennystiedot kohdistettiin aineistoon ja rakennuksille merkittiin tyhjennystieto, jos lietesäiliö oli tyhjennetty vuosien 2023–2024 aikana.)

3.3 Umpisäiliöiden jätehuoltomääräysten mukainen tyhjennysväli on tarvittaessa, ei kerran vuodessa

Selvityksessä on vääristelty jätehuoltomääräyksien voimassa olevaa sisältöä. Selvityksen mukaan: ”Umpisäiliöitä ja niiden täyttymistä sekä täyttymishälyttimen toimintaa on seurattava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Säiliö on tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa ja tarvittaessa. Sanalla tarvittaessa viitataan useampaan tyhjennyskertaan vuoden aikana, mikä on tyyppistä umpisäiliöiden osalta.” (s. 18)

Kuitenkin Kolmenkierron alueen jätehuoltomääräykset luku 8 36 § saostus- ja umpisäiliöitä koskien (1.5.2022 alkaen) määräävät selvästi umpisäiliöistä erikseen: ”Saostussäiliöistä, pienpuhdistamojen lietetiloista ja muista vastaavista säiliöistä jätevesiliete on poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. **Umpisäiliöitä ja niiden täyttymistä sekä täyttymishälyttimen toimintaa on seurattava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Umpisäiliöt on tyhjennettävä tarvittaessa.**³

Näin ollen selvitykseen valitulla aineistolla vuosilta 2023-2024 saadut johtopäätökset eivät ole luotettavia.

³ https://www.kolmenkierto.fi/wp-content/uploads/sites/3/2023/02/jatehuoltomaaraykset-1.5.2022_2.pdf s. 44

27.6.2025

3.4 Selvitys sisältää väittämiä, joiden todenperäisyydestä ei ole näyttöä

"Jätehuoltoviranomainen on järjestänyt kuljetusyrityksille säännöllisesti tapaamisia, joissa on käsitelty muun muassa lainsäädännön vaatimuksia, jätehuoltomääräyksiä sekä lietetyhjennysten raportoinnin merkitystä." s. 7

"Helmikuussa 2025 järjestettiin tapaamiset kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten sekä alueen kuljetusyrityksien kanssa." s. 9.

Veikko Lehti Oy ei ole saanut tietoa tällaisista tapaamisista. Selvityksessä ei ole kerrottu, milloin tällaisia on järjestetty ja keitä on ollut paikalla.

"Maaliskuussa ja huhtikuussa 2025 suoritettiin haastattelut, joissa syvennyttiin kyselyiden tuloksiin ja kerättiin lisätietoa. Haastattelut olivat olennainen osa selvitystä, sillä ne mahdollistivat yksityiskohtaisemman analyysin ja eri näkökulmien huomioimisen." s.9.

Keitä on haastateltu? Selvityksessä tulee mainita lähteet ja haastatellut henkilöt, jotta selvitystä voisi pitää luotettavana ja läpinäkyvänä.

Lisäksi esimerkiksi väittämä sivulla 23: "Jätelautakunta Kolmenkierron alueella 48 % vakituisesti asutuista kiinteistöistä ei ole SIIRTO-rekisterin mukaan tilannut lietesäiliön tyhjennystä. Lieite on joko tyhjennetty maastoon tai vesistöön, levitetty lannoitteeksi pelloille, päätynyt maaperään vuotavien kaivojen kautta, jätetty kokonaan tyhjentämättä tai tyhjennetty ilman, että siitä on raportoitu SIIRTO-rekisteriin." **Vaihtoehtoina on myös edellä esitetyn lisäksi se, että säiliötä ei ole tyhjennetty, koska se ei ole vielä tarpeen, tai että SIIRTO-rekisterissä ei ole tietoja teknisten ongelmien vuoksi.**

3.5 Jätehuoltoyrityksille suunnatut kysymykset ovat olleet johdattelevia

Selvityksen liitteinä ei ole laitettu eri tahoille suunnattujen kyselyiden sisältöä, vaikka näiden vastausten perusteella on tehty selvityksen kannalta olennaisia johtopäätöksiä.

27.6.2025

Veikko Lehti Oy:llä on tiedossa vain kuljetusyrityksille suunnatut kysymykset, joista osa oli johdattelevia tai joihin ei ollut mahdollisuutta vastata ”oikein”. Näistä esimerkkeinä:

Kysymys nro 14: Onko yrityksesi ilmoittanut ympäristölle haitallisista vuotavista kaivoista ympäristönsuojeluviranomaiselle tai jätehuoltoviranomaiselle?
(vastausvaihtoehtona kyllä tai ei)

Esimerkiksi tässä kysymyksessä 14 ei voinut vastata kuin kyllä tai ei. Veikko Lehti Oy:n tapauksessa ympäristölle haitallisia vuotavia kaivoja ei käyntien yhteydessä ole havaittu, joten tämän vuoksi ilmoituksia ei ole tehty ja vastaus osaltamme oli ei. Muussa tapauksessa olisi ilmoitettu. Selvityksessä tämä on kuitenkin tulkittu siten, että ilmoituksia ei kategorisesti tehdä ympäristöviranomaiselle.

Kysymys nro 16: Mitkä asiat seuraavista vaikuttavat kuljetuksen hintaan? (Voit valita useamman)

Selvitykseen tämän osalta on päätelty (s. 26), että kuljetusyrittäjien mukaan lietesäiliön tyhjennys hintaan vaikuttivat eniten säiliön koko ja tyhjennetyn lietteen määrä. Lisäksi kohteen etäisyydellä sekä säiliön sijainnilla kiinteistöllä nähtiin olevan vaikutusta hintaan. Osalla yrittäjistä myös lietetyyppi vaikutti asiakkaalta laskutettavaan tyhjennysmaksuun. Kysymyksen asettelussa kysyttiin kuitenkin KULJETUKSEN hintaa, ei lietteen käsittelymaksua. Näin ollen yritykset ovat voineet vastata tähän hyvin eri tavoilla.

Kysymys nro 17: Millä vaihteluvälillä kuljetusten hinnat keskimäärin liikkuvat?
Katso edellinen kohta.

Kysymys nro 18: Mistä asiakkaan lasku koostuu? (laskun erittely)
Tässä ei esimerkiksi ole kysytty, onko käsittelymaksua eritelty. Johtopäätöksinä on kuitenkin todettu, että viidennes yrityksistä ei erittele käsittelymaksua.

Kysymys nro 22: Onko kaikista yrityksen tekemistä siirroista viety tieto SIIRTO-rekisteriin 1.1.2024 jälkeen?
Kaikki vastanneet yritykset vastasivat, että siirrot on viety SIIRTO-rekisteriin. Kuitenkin Kolmenkierto esittää selvityksen tuloksena, että mm. tietojen saannin vuoksi siirtyminen kunnan järjestämään lietteen kuljetukseen olisi välttämätöntä.

27.6.2025

Kysymys nro 30: Miten käsittelette lietteen ennen peltolevitystä?

Tässä kysymyksessä oletuksena siis olisi, että lietteet levitetään pellolle, vaikka pääsääntöisesti lietteet kuljetetaan kunnan osoittamaan paikkaan / jätevedenpuhdistamoille.

3.6 Mielipiteiden jättöajasta ei ole tiedotettu riittävästi

Kuljetusyrittäjille ei lähetetty esimerkiksi sähköpostilla tietoa siitä, että mielipiteiden jättöaika on 8.5.-30.6.2025. Kesälomien ollessa jo osittain päällä on erikoista, että tästä ei ole lähetetty yrityksille tietoa erikseen esimerkiksi samoihin sähköpostiosoitteisiin kuin itse kyselyt.

Vrt. Jätelaki 38 §

Kunnan on ennen 35 §:n 4 momentissa ja 37 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä tai muuttamista varattava kaikille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuus saada tietoa ja lausua mielipiteensä asiasta.

3.7 Selvityksen uutisointi ei ole neutraalia ja puolueetonta viranomaistoimintaa

Hallintolain 6 §:

"Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden."

Kolmenkierron nettisivut:

*"Kuljetusjärjestelmäselvitys on valmis, tulokset ovat selvät
Kolmenkierron alueen saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmäselvitys on valmis. Selvitys osoittaa, että nykyinen järjestelmä ei täytä jätelain vaatimuksia. Tällä hetkellä kiinteistön haltijat sopivat tyhjennyksistä itse valitsemiensa yritysten kanssa. Selvityksen mukaan missään alueen 13 kunnassa ei täyty jätelain 37 §:n vaatimuksia, joten toimialueella tulee siirtyä kunnan järjestämään kuljetukseen."*⁴

⁴ <https://www.kolmenkierto.fi/2025/05/02/kuljetusjarjestelmaselvitys-on-valmis-tulokset-ovat-selvat/>

27.6.2025

Alueellisen jätehuoltoviranomaisen tulee toimia riippumattomasti kaikki valvottavia, sekä yksityisiä, että julkisia toimijoita kohtaan. Jätehuoltoviranomainen on tässä toimivaltansa puitteissa selvittämässä jätehuollon kuljetusjärjestelmää. Julkaisemassaan uutisessa⁴ viranomainen ottaa kuitenkin kantaa julkisen monopolin puolesta ikään kuin päätös olisi tehty. Veikko Lehti Oy moittii mielipiteessään viranomaisen uutisointia, joka on hallintolaissa viranomaistoiminnasta säädetyn vastaista.

4. Selvityksen johtopäätökset ovat väärä tai niille ei ole perusteita

Selvitys: *"Selvityksen perusteella alueen kuntien nykyinen saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmä ei täytä jätelain 37 §:n mukaisia edellytyksiä. Kiinteistön haltijan järjestämästä jätteen kuljetuksesta tulee siirtyä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua päätöksenteosta.*

Edellytys 1: Alueella on tarjolla jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Edellytyksen täyttyminen: Edellytys täyttyy osittain. Selvityksen perusteella tyhjennyspalvelua on saatavissa kattavasti ja luotettavasti. Palvelun hinnoittelu vaihtelee pääosin normaalin vaihteluvälin sisällä muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Laskujen erittelyissä on jonkin verran puutteita, joten syrjimättömyyden ehto ei toteudu."

Mielipide:

Selvityksen mukaan viidennessä asukaskyselyyn vastanneista ilmoitti, että vastaanottomaksu on jätetty erittelemättä. Tämän osalta kunnan on helppo tiedottaa kuljetusyrityksiä, mikäli vastaanottomaksun erittely puuttuu vielä laskuilta.

Selvitys: *"Edellytys 2: Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.*

Edellytyksen täyttyminen: Selvityksen perusteella edellytys 2 ei toteudu nykyisessä järjestelmässä. Kaikkia lietesäiliöiden tyhjennystietoja ei ole viety SIIRTO-rekisteriin. Alueellinen kehittäminen on haastavaa, koska se on riippuvaista raportointitiedoista. Lähes puolet vakituisista asuinkiinteistöistä ei

27.6.2025

ole tyhjentänyt lietesäiliötä velvoitteen mukaisesti. Nykyinen järjestelmä aiheuttaa terveys- ja ympäristöriskejä.”

Mielipide:

Kuten aiemmin todettu, ei yllä oleva väittäjä pidä paikkaansa. SIIRTO-rekisteri ei kaikilta osin vielä toimi, eikä lietesäiliön tyhjennysvelvoite ole ollut kerran vuodessa umpisäiliöiden osalta. Selvityksen perusteella ei siis voida todeta, että edellytys 2 ei täytyisi.

Selvitys: ”Edellytys 3: Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Edellytyksen täyttyminen: *Selvityksen perusteella edellytys 3 ei täyty. Nykyisen järjestelmän vaikutukset eivät ole kokonaisuudessaan myönteisiä mainituille tahoille.”*

Mielipide:

Selvitys osoittaa, että kotitaloudet ovat olleet tyytyväisiä nykyiseen järjestelmään. Myös selvityksessä todetaan (s. 51), että nykyisessä järjestelmässä alueen yritykset tarjoavat tyhjennyspalvelua kilpailukykyiseen hintaan. Alueella toimii useita tyhjennyspalveluja tarjoavia yrityksiä, jotka tarjoavat myös viemärihuolto- ja kiinteistöhuoltopalveluja sekä asukkaille että yrityksille.

Kotitalouksien kustannukset tulisivat nousemaan, jos kuljetus olisi yhden kunnan kilpailuttaman kuljetusyrityksen varassa paikkakunnasta riippumatta. Nykyjärjestelmässä paikalliset toimijat ovat pystyneet tarjoamaan palveluitaan, jolloin kuljetusmatkat pystytään pitämään lyhyinä ja kustannukset näin ollen alhaisempina. Lisäksi ympäristövaikutukset ovat kuljetuspäästöjen osalta vähäisempiä. Kunnan järjestämä malli johtaisi väistämättä usean kuljetusyrityksen taloudellisiin vaikeuksiin ja poistumiseen markkinoilta. Selvityksessä todetaan, että alueella toimivat sekä pienet että suuret kuljetusyritykset voivat osallistua kuljetusten tarjouskilpailuun, mutta on selvää, että pienillä kuljetusyrityksillä ei ole mahdollisuuksia menestyä tarjouskilpailussa, koska resursseja tarjota koko alueen kaikkia tyhjennyksiä ei ole.

Näin ollen nykyinen järjestelmä on myönteinen sekä kotitalouksien asemaan että yritysten toimintaan. Viranomaiset pystyvät toimimaan samoin edellytyksin kummassa vaihtoehdossa tahansa.

27.6.2025

Selvitys ei miltään osin ole siis osoittanut, ettei nykyistä järjestelmää voisi jatkaa lain vaatimat edellytykset täyttäen.

5. Selvitys kertoo ennen kaikkea viranomaisvastuun laiminlyönnistä

Tämän selvityksen virheellisestä lähtöolettamasta riippumatta, jotkut alueen kiinteistöistä, jotka ovat velvoitettuja huolehtimaan saostuskaivojen tyhjennyksestä määrävälein, eivät ole velvoitettaan suorittaneet. Saostuskaivojen tyhjennysvelvoite on ollut jätehuoltomääräyksissä vuosikymmenten ajan ja nykymuotoinen alueellinen jätehuoltoviranomainen on asetettu jätelaissa vuonna 2011.

Ainoastaan toimivaltaisella viranomaisella on oikeus valvoa kiinteistöjen jätehuoltovelvollisuuden toteutumista. Valvontavelvoitteesta huolimatta viranomainen ei ole ryhtynyt vastuullaan oleviin valvontatoimiin liittyen asuinkiinteistöjen kaikkien jätehuoltovelvoitteiden täyttymiseen. Kuitenkin esimerkiksi kiinteistöittäisten kompostien valvonnan osalta valvontaa on tehty jo vuosia, joka voidaan todeta jätehuoltoviranomaisen kotisivuillaan 13.5.2025 julkaisemasta uutisesta.⁵ Vastaavaa valvontaa ei ole järjestetty saostuskaivolietteen kuljetukseen liittymisen tai jätevesijärjestelmien vaatimusten mukaisuuden osalta. Selvityksen johtopäätöksissä kiinteistöjen liittymättömyyden järjestelmään väitetään johtuvan sopimusperusteisesta järjestelmästä. Verrattuna esimerkkinä olevaan kompostivelvoitteeseen, valvonnan puutteet saostuskaivojen järjestelmään liittymisen osalta ovat ilmeiset.

6. Kiinteistöittäisen sopimisen hyödyt asukkaalle ja kunnalle

Selvityksen mukaan asukkaiden mukaan alueella toimivien kuljetusyrittäjien palveluihin ollaan tyytyväisiä ja lietesäiliöiden tyhjentäminen on sujunut ilman suurempia ongelmia.

Asukkaiden on mahdollista säästää kustannuksissa, kun tyhjentäjänä voi käyttää paikallisia, lähellä toimivia yrityksiä. Sopimusperusteinen järjestelmä kiistatta myös tukee paikallista ja

⁵ <https://www.kolmenkierto.fi/2025/05/13/kompostoritarkastaja-jalkautuu-kiinteistoille/>

27.6.2025

syrjäseutujen työllisyyttä. Halutessaan asukkaat voivat myös kilpailuttaa tyhjentäjän. Kunnan järjestämässä mallissa tätä mahdollisuutta ei ole.

Suurimmat kuljetustoiminnan ympäristövaikutukset ovat CO₂-päästöt, joita pyritään minimoimaan investoinneilla vähäpäästöiseen kalustoon sekä ajoreittien optimoinnilla. Kuljetusmatkat on mahdollista pitää lyhyempinä, kun asiakkaila on mahdollista valita tyhjentäjä lähellä sijaitsevista paikallisista toimijoista.

7. Yhteenveto

Veikko Lehti Oy katsoo, että nyt laaditun selvityksen perusteella ei voida päättää asumisen sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmästä. Laaditussa selvityksessä käytetyt virheelliset lähtöolettamat eivät muodosta oikeaa kuvaa sako- ja umpikaivolietteiden jätehuoltojärjestelmän toimivuudesta.

Kolmenkierto

Asia: Kirjallinen mielipide asumisessa syntyvien saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä

26.6.2025

Kirjallisena mielipiteenä asumisessa syntyvien saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä (myöh. selvitys) Hauhon Pitäjä ry esittää kunnioittaen seuraavaa.

Hauhon Pitäjä ry on yhdistys, joka edustaa entisen Hauhon kunnan alueen yrityksiä, yhdistyksiä sekä muita yhteisöjä. Yhdistykseen kuuluu myös henkilöjäseniä.

Jätelain 32 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisen jätteen eli asumisessa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen jätteenkuljetus tulee järjestää 35 §:n 2 momentin mukaisella tavalla eli järjestämistavasta riippumatta niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Järjestämistavalla tarkoitetaan kunnassa tai alueella käytössä olevaa kuljetusjärjestelmää, joita jätelaki mahdollistaa kaksi erilaista vaihtoehtoa eli kiinteistön haltijan järjestämä tai kunnan järjestämä.

Kiinteistön haltijan järjestämä kuljetus turvaa valinnanvapauden, joka on osa perustuslain mukaista omaisuuden suojaa. Raskasta ja kallista hankintalain vaatimaa kilpailutusta ei tarvita. Sopimusjärjestelmä mahdollistaa kiinteistön haltijan itse tekemän kilpailutuksen, kustannusten kontrolloinnin ja joustavan palvelun. Lisäksi sopimusjärjestelmä ottaa toimivasti huomioon tyhjennyksen kiinteistökohtaiset olosuhteet, mm. ajankohdan ja lietekaivon sijainnin.

Selvityksen ydintietona on Suomen ympäristökeskuksen SIIRTO-rekisteri. Seurannan yhteydessä on havaittu, että kuljetusyrittäjien SIIRTO-rekisteriin toimittamat tiedot ovat osin puutteellisia tai virheellisiä. Tämä voi näyttäytyä seurannassa siten, että asiakas ei olisi tyhjennyttänyt säiliötä lainkaan. Lisäksi tietojen siirtymisessä rekisteriin on esiintynyt teknisiä haasteita.¹

Tästä huolimatta selvitys käyttää SIIRTO-rekisterin tietoja johtopäätöksensä perusteeksi.

SIIRTO-rekisterin ja VINGO-asianhallintajärjestelmän puutteet ja tekniset ongelmat ovat viranomaisten vastuulla. Siirtyminen kunnan kuljetusjärjestelmään ei poista nykyisiä tiedonkulun ongelmia, vaan ongelmat siirtyvät keskitettyyn järjestelmään.

¹ Selvitys s. 8

Hauhon Pitäjä ry ei ymmärrä, miten kunnan kuljetusjärjestelmä vähentäisi tarvittavia resursseja. Päinvastoin – valvonnan tarve lisääntyy, kun kunnan työksi tulee laajan ja hyvin erilaisen alueen palveluiden hankinnan suunnitteleminen ja järjestäminen, sopimusehtojen valvominen, jäteneuvonta ja kiinteistökohtainen valvonta.

Hankinnan suunnittelussa ja toteutuksessa kunnalla tulisi olla kiinteistökohtaiset tiedot siitä, minkälaista tyhjennyskalustoa tarvitaan, koska olosuhteet vaihtelevat kiinteistökohtaisesti huomattavasti. Tällaista tietoa ei ole, mikä tarkoittaa kilpailutusta, jossa edellytetään palveluntarjoajalta hyvin laaja kalusto. Tämä tulee sulkemaan pienet palveluntarjoajat kilpailusta.

Hauhon Pitäjä ry katsoo, että kunnan kuljetusjärjestelmä ei tule tarkoittamaan muutosta siihen, että n. 50 % kiinteistönomistajista ei tilaa lietekaivon tyhjennystä. Kun kunnalla ei ole tietoa heistä, palvelu tai valvonta ei ulotu heihin.

Sopimusjärjestelmässä kiinteistön haltija kilpailuttaa palvelun ja valvoo sopimuksen täyttämistä. Kalustovaatimus toteutuu kiinteistökohtaisesti niin, että esimerkiksi haastavimpaan paikkaan tarvittavan yhden traktorin yrittäjä kykenee tarjoamaan palvelun.

Selvityksen huoli oli, että n. puolet kiinteistöistä ei tyhjentäisi kaivojaan. Selvityksen mukaan ² Hämeenlinnassa kiinteistöiltä tyhjennetyn lietteen määrä on vuodesta 2023 (18462 kuutiota / m3) kasvanut huomattavasti vuoteen 2024 (21489 kuutiota / m3). Hauhon Pitäjä ry katsoo, että neuvonnalla ja valvonnalla saadaan lietteen määrä nousemaan ilman kallista byrokratiaa ja erittäin hankalaa kilpailutusta.

Jätelain 37 §:n mukaan

Kunta voi päättää, että 32 §:n 1 momentissa tarkoitetussa toiminnassa syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun saostus- ja umpisäiliölietteen kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa, jos:

- 1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset;
- 2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Selvityksen mukaan tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin (1 momentti).

Selvityksen mukaan lain edellytys (2 momentti) ei täyty. Perusteluna on SIIRTO-rekisterin puutteelliset tiedot. Hauhon Pitäjä ry katsoo, että yleisellä neuvonnalla ja kiinteistökohtaisella muistuttamisella ja valvonnalla saadaan aikaan edullisemmin ja nopeammin lain edellytysten täyttäminen.

Lain kolmannen edellytyksen osalta kotitalouksien asema huononee. Valinnanvapaus ja palvelun räätälöinti kiinteistön edellytysten mukaiseksi huononee.

² Selvitys s. 30

Yritysten osalta kilpailutus tulee johtamaan laajan kaluston yritysten pärjäämiseen ja hintojen nousuun.

Viranomaisilta kunnan järjestelmä vaatii huomattavaa resurssointia sekä hankinnan suunnitteluun, kilpailutukseen ja sopimusvalvontaan, ja myös jäteneuvontaan ja -valvontaan. Todetaan, ettei selvitys ole riittävä pohja kilpailutuksen suunnittelulle. Jotta hankinta onnistuisi, sen pohjana tulisi olla aivan toisen tasoinen data, johon SIIRTO-rekisteri ei selvityksen kertomalla tavalla ole riittävä.

Selvityksen pohjalta tehtävä kunnan kuljetusjärjestelmä lopettaisi joustavan ja kunnan kannalta edullisen sopimusjärjestelmän juuri niiltä kiinteistön haltijoilta, jotka huolehtivat tyhjennyksestä asianmukaisesti.

Sen sijaan kunnan kuljetusjärjestelmä ei vaikuta mitään niihin n. 50 %:iin kiinteistön haltijoista, jotka eivät tyhjennä säiliöitään tai joiden säiliöiden osalta on huoli niiden kunnosta.

Hauhon Pitäjä ry pitää turhana kunnan kuljetusjärjestelmää, joka tulee kohdistumaan niihin kiinteistöihin, joilla asiat asianmukaisesti hoidetaan, kun sama järjestelmä ei pureudu niihin epäkohtiin, joista on huoli mutta ei asianmukaista tietoa.

Julkinen raha tulee käyttää tehokkaasti selvityksen toteamiin ongelmakohtiin eli n. 50 %:n kiinteistöjen kuulumattomuuteen mihinkään järjestelmään. Selvityksen johtopäätös kunnan kuljetusjärjestelmästä ei ole ratkaisu ydinongelmaan. Kunnallinen kuljetusjärjestelmä sen sijaan tulee olemaan kallis ja tehoton ratkaisu, joka ei tehoa selvityksen esille tuomiin ydinongelmiin.

Yhteyshenkilö asiassa

Kaija Kess
OTM, varatuomari
Hauhon Pitäjä ry sihteeri

Kunnioittaen

Hauhon Pitäjä ry

sähköiset allekirjoitukset

Asko Ylöstalo
puheenjohtaja

Kaija Kess
sihteeri

Jätelautakunta Kolmenkierto

Asia: Asumisessa syntyvien lietteiden kuljetusjärjestelmäselvitys

Mielipide 9.5.2025 kuulutukseen

Kiinteistö: x

Omistaja: n.n.

x, Nukari

En kannata saostus- ja umpisäiliölietteiden siirtämistä keskitetysti, vaan haluan edelleen jatkossakin valita palvelun toimittajan itse. Haluan myös käyttää paikallista/paikallisia yrittäjiä ja siten myös tukea heitä. Jos tämä uusi suunniteltu malli toteutuisi, se tarkoittaisi monelle yrittäjälle lappua luukulle ja elinkeinon loppumista. Nykyisessä markkina-/taloustilanteessa tällainen ei ole lainkaan toivottava ilmiö työllisyydenkään kannalta. Selvityksen mukaan Nurmijärvellä näyttää myös lietteiden kuljetusten toteutuminen olevan erittäin korkeaa luokkaa muihin kuntiin, verrattuna kuljetusten määrään ja siirtotapahtumien raportointiin. Eli parhaiten hoidettu jo nykyiselläkin mallilla. Jos esimerkiksi raportoinneissa on jotain puutteita tai vaatii ohjeistuksen tarkentamista, niihin löytyy varmaankin tukea ja ratkaisuja, jotka eivät ole mitenkään ylivoimaisia toteuttaa.

Talouksia on erikokoisia ja niissä erilaisia ratkaisuja jätevesille. Kiinteistöjä on myös eri käyttöasteilla, eikä kaikille toimi yhden mallin palvelu saneltuna ja aikataulutettuna, miten se keskitetyllä mallilla todennäköisesti tulisi olemaan. Siksi onkin tärkeää, että jokainen voi itse palvelunantajansa kanssa käydä läpi tarpeensa ja sopia palvelun aikataulut ja hinnat. Tärkeää on myös paikallistuntemus, eli jo tutuksi tulleet reitit ja piha-alueet missä operoidaan, tuttu toimija osaa nämä parhaiten vuosien kokemuksellaan. Siksi juuri paikallinen tuttu yrittäjä on tässäkin mielessä varmin ja mieluisin valinta.

Saamani palvelu on ollut asiantuntevaa ja hyvää (jo vuodesta 1996), ja tyhjennyksen saatavuudessa ei ole koskaan ollut ongelmaa. Auto on tullut aina, kuten on sovittu ja olen myös saanut asiantuntevaa neuvontaa samalla tai jos on ollut jotain kysymyksiä itselläni. Olen erittäin tyytyväinen nykyiseen tilanteeseen tältä osin. Myös hinta on pysynyt maltillisena, toki se on vuosikymmenten aikana joitain kymmeniä euroja noussut, mutta suurin vaikutus on ollut tässäkin puhdistamojen jätteenkäsittelytaksojen nousu. Toki myös polttoaineiden hinnan nousu vaikuttanut hieman, ja se on ihan ymmärrettävää yrittäjän puolelta.

Kiinteistölläni on panospuhdistamo, joka tällä hetkellä yhden henkilön taloudessa normaalikäytössä vaatii kerran vuodessa saostuspuolen tyhjennyksen. Haluan itse sopia tyhjennysajan siksi, koska yleensä teen toiminnan varmistamiseen suositellut huoltotoimet samaan aikaan, eli kerran vuodessa pumppuyksikön pois nostaminen, puhdistushuolto/testaus. (tarvittaessa kemikaalisäiliön täyttö). Tämä on tehtävä kesällä.

En halua, että joku toinen päättää puolestani kuinka monta kertaa tyhjennysauto käy tai milloin se käy, en myöskään halua lisäkustannuksia, joita jo aiempi tavallinen rosksäiliön tyhjennysten keskittäminen aiheutti, eli perusmaksuja ja korotusautomaatteja hintoihin, joita ei edes pystyisi enää kilpailuttamaan.

Nurmijärven osalta tällaiselle keskittämistoimelle, pakkosanelulle ja itsemääräämisoikeuden poistamiselle mielipiteeni on jyrkästi ei.

Nurmijärvellä 29.6. 2025

n.n.

Mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä ja sakokaivontyhjennyksen keskittämisestä

n.n. & n.n. 2

**Nurmijärvi
Raalan Kylä
29.6.2025**

Vastaanottaja:

Jätelautakunta Kolmenkierto

Asia: Mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä ja sakokaivontyhjennyksen keskittämisestä

Vastustan ehdotettua keskittämistä.

Olemme haja-asutusalueen asukkaita Nurmijärveltä ja haluamme tuoda esiin oman mielipiteemme liittyen ehdotukseen lietteiden ja sakokaivontyhjennyspalveluiden keskittämisestä.

Nykyinen järjestelmä, jossa asukas voi itse valita ja kilpailuttaa palveluntarjoajansa, on toiminut hyvin. Se on joustava, kustannustehokas ja mahdollistaa paikallisten yrittäjien tukemisen. Olemme saaneet palvelua luotettavasti ja ajallaan, ja haluamme säilyttää mahdollisuuden valita itse, milloin ja keneltä palvelun tilaan. Paikallinen yrittäjä tuntee ja ymmärtää hyvin kaivojemme toiminnan, sijainnin sekä pihamme erityispiirteet. Kaivomme sijaitsevat mäessä, joten turvallisuussyistä ja pihan kunnossa pysymisen ehtona on, että tyhjennys tapahtuu kuivalla kelillä sekä kuljettajalla on pitkä letku. Sähköjohdot menevät pihatiemme yli aika matalana eikä pihaan mahdu suurella ja korkealla autolla. Palvelu toimii hyvin eikä meidän tarvitse olla pihalla auttamassa, ohjaamassa tai opastamassa.

Selvityksen, johon keskittämis ehdotus perustuu, on useita puutteita. Tiedot perustuvat oletuksiin ja puutteelliseen rekisteriin (SIIRTO), eikä kuntakohtaisia eroja ole huomioitu riittävästi. SIIRTO-rekisterissä on ollut teknisiä ongelmia, eikä tietoa rekisteröinnistä välity kiinteistönomistajille, vaikka vastuu tyhjennyksistä on heillä – tämä heikentää järjestelmän luotettavuutta ja oikeudenmukaisuutta. Tämä tekee päätöksenteosta epäoikeudenmukaista ja heikentää selvityksen luottamusta.

Lisäksi keskittäminen uhkaa paikallisia yrittäjiä ja mitä todennäköisimmin johtaa hintojen nousuun sekä palvelun laadun heikkenemiseen. Paikalliset toimijat tuntevat alueen olosuhteet ja tarjoavat henkilökohtaista, nopeaa ja asiantuntevaa palvelua – tätä ei keskitetty malli voi korvata.

Haluan jatkossakin hoitaa sakokaivontyhjennykseni itse, valitsemalla ja tilaamalla palvelun suoraan valitsemaltani toimijalta.

Emme näe tarvetta muutokselle, joka heikentäisi nykyistä toimivaa järjestelmää. Hoidamme asianmukaisesti oman lietteen tyhjentämisen haja-asutusalueen asukkaana. Nurmijärven osalta tyhjennyksen toteutuminen oli korkeinta koko alueella.

Meille sakokaivon tyhjennyksen laiminlyönti ei ole vaihtoehto – täysi kaivo voi aiheuttaa vakavia ongelmia, kuten jäteveden tulvimista sisätiloihin tai ympäristöön, mikä johtaa hajuhaittoihin sekä terveys- ja ympäristöriskeihin. Tyhjennys hoidetaan aina ajallaan

Mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä ja sakokaivontyhjennyksen keskittämisestä

juuri siksi, että seuraukset ovat välittömiä ja konkreettisia juurikin meihin eli asukkaisiin.

Ensin tulisi korjata SIIRTO-järjestelmän tekniset puutteet ja tiedonkulku kiinteistönomistajille, ja vasta sen jälkeen tehdä uusi selvitys – jotta voidaan arvioida, johtuivatko ongelmat huonosta datasta ja oletuksista vai todellisista laiminlyönneistä asukkaiden taholta.

Pyydän, että mielipiteeni otetaan huomioon päätöksenteossa ja että asukkaiden oikeus valita palveluntarjoajansa säilyy jatkossakin.

Lähetäjä:

Vastaanottaja: [jätelautakunta](#)

Aihe: Asumisessa syntyvien lietteiden kuljetusjärjestelmäselvitys - mielipide

Päivämäärä: sunnuntai 29. kesäkuuta 2025 14:35:24

n.n.

Raala

29.6.2025

Vastaanottaja:

Jätelautakunta Kolmenkierto

Asia: Mielipide lietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksestä ja sakokaivontyhjennyksen keskittämisestä

Vastustan ehdotettua keskittämistä.

Olen haja-asutusalueen asukas Nurmijärveltä ja haluan tuoda esiin oman mielipiteeni liittyen ehdotukseen sakokaivontyhjennyspalveluiden keskittämisestä.

Nykyinen järjestelmä, jossa asukas voi itse valita ja kilpailuttaa palveluntarjoajansa, on toiminut hyvin. Se on joustava, kustannustehokas ja mahdollistaa paikallisten yrittäjien tukemisen. Olen saanut palvelua luotettavasti ja ajallaan, ja haluan säilyttää mahdollisuuden valita itse, milloin ja keneltä palvelun tilaan.

Keskittäminen uhkaa paikallisia yrittäjiä ja voi johtaa hintojen nousuun sekä palvelun laadun heikkenemiseen. Paikalliset toimijat tuntevat alueen olosuhteet ja tarjoavat henkilökohtaista, nopeaa ja asiantuntevaa palvelua – tätä ei keskitetty malli voi korvata.

Haluan jatkossakin hoitaa sakokaivontyhjennykseni itse, valitsemalla ja tilaamalla palvelun suoraan valitsemaltani toimijalta.

En näe tarvetta muutokselle, joka heikentäisi nykyistä toimivaa järjestelmää. Hoidan asianmukaisesti oman lietteen tyhjentämisen haja-asutusalueen asukkaana.

sen jäl johtuivatko ongelmat huonosta datasta ja oletuksista vai todellisista laiminlyönneistä asukkaiden taholta.

Pyydän, että mielipiteeni otetaan huomioon päätöksenteossa ja että asukkaiden oikeus valita palveluntarjoajansa säilyy jatkossakin.